

WITAJ
UŚMIECH
UKOCHANIA

PIONIERZY LUBIŃSCY 1945

 Muzeum Historyczne w Lubinie

PIONIERZY LUBIŃSCY 1945

Muzeum Historyczne w Lubinie

Wystawa

Pomysł: Robert Raczyński i Marek Zawadka

Aranżacja wagonów: Kamila Tworek

Realizacja graficzna: Kamila Tworek, Tomasz Pulwer

Fotografie: Tomasz Foltą, Konrad Dąbkiewicz

Materiały filmowe: Karolina Smolarek

**Realizacja techniczna: Grzegorz Polewczyk, Anita Bartoszewicz,
Maria Jarmużek, Janusz Ogórkiewicz, Grzegorz Kraska**

**Wsparcie realizacyjne: Małgorzata Biadala, Joanna Kulik,
Andrzej Kobza, Jakub Łobodziński**

Współpraca

Archiwum Państwowe we Wrocławiu oraz w Legnicy

Filmoteka Narodowa – Instytut Audiowizualny

Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej

3D Master

Monkeyfab

Rowery Zabytkowe Zabrze

Pol-Miedź Trans

Katalog

Wstęp: Robert Raczyński

Teksty i opracowanie: Justyna Karlińska

Redakcja: Marek Zawadka

Korekta: Dorota Gońda

Opracowanie graficzne i skład: Kamila Tworek

**Fotografie: Tomasz Foltą (s. 3, 14 góra lewa, 15 góra prawa, 16, 22,
26-27, 28-31, 32-33, 34-49, 58, 64-66, 68-83),**

Grzegorz Kraska (s. 12-13, 14-15), Joanna Kulik (s. 18-21),

3D Master (s. 50), Monkeyfab (s. 52-57)

Wydawca: Muzeum Historyczne w Lubinie

Dyrektor: dr Marek Zawadka

ISBN 978-83-66574-96-0 (druk)

ISBN 978-83-66574-97-7 (pdf)

Lubin

SCY

LUBIN

WYSTAWA

RZY

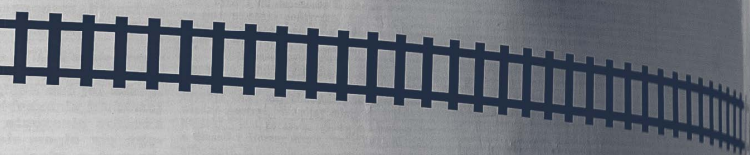
SCY

TU POWSTA

PIONI

LUBIN

MIĘDZ
BINSKY

STAJE WYSTAWA

NIĘRZY
BINSKY

Szanowni Państwo,

Lubin jako miasto ma ponad siedemsetletnią historię. Rok 1945 otworzył w niej rozdział szczególny – wtedy zaczęła się nasza współczesna wspólnota, tworzona przez ludzi, którzy – jak to bywa po wielkich historycznych przesunięciach – przybyli tu z różnych stron. Wielu z nich długo wahało się, czy związać z tym miejscem swój los. Nie od razu czuli się u siebie, a jednak zostawali. Tu znajdowali domy, pracę, tu rodziły się ich dzieci. Z ich odwagi, determinacji i codziennego trudu wyrósł Lubin, który dziś z pełnym przekonaniem nazywam miastem.

Wystawa *Pionierzy lubińscy 1945*, przygotowana przez Muzeum Historyczne w Lubinie, przypomina, jak wyglądał ten początek. Umieszczona przy stacji kolejowej, w wagonach i w przestrzeni plenerowej, powstała na bazie dokumentów źródłowych i relacji świadków, dlatego niesie ciężar doświadczenia. Pokazuje drogę i sens wędrówki ze Wschodu na Zachód, pozwalając nam w wyobraźni towarzyszyć osadnikom. U starszych budzi wspomnienia i emocje, dla młodszych jest oryginalną lekcją historii. Tym bardziej warto zatrzymać się choćby na chwilę i zobaczyć, jak w 1945 roku zaczynała się polska codzienność na tych ziemiach.

Oddaję w Państwa ręce katalog wystawy, która przypomina, komu Lubin zawdzięcza swój pierwszy powojenny oddech. Jest ona hołdem dla pionierów i zaproszeniem, by czytać nasze miasto nie tylko z mapy, lecz także z ludzkich losów.

Robert Raczyński
Prezydenta Miasta Lubina

Prezentowana wystawa
stała poświęcona jest
pierwszym osiedleńcom,
którzy po II wojnie
światowej przybyli
na nasze tereny.

PLAN MIASTA LUBINA

Pow. Lubńskiego
Woj. Wrocławskiego

PLAN SYTUACYJNY DLA AKCJI UWŁASZCZENIA

GRANICE ADMINISTRACYJNE ISTNIEJĄCE
PROJEKTOWANE

- TERENY KOLEJOWE
- ULICE, DROGI, PLACE
- RZĘKI I WODY STOJĄCE
- TERENY O ZABUDOWIE ZWARTEJ
- PRZEMYSŁ ISTNIEJĄCY
- PRZEMYSŁ PROJEKTOWANY
- STREFA EKONOMICZNA III
- IV
- VI
- TER. SAMORZ. dawniej KREIS IV KOMUNAL. VERB.
- PROWINZIAL. VERB. NIEDERSCHLESSEN
- TERENY STANOWIĄCE WŁASNOŚĆ SAMORZĄDU
- TERENY OBJĘTE WNIOSEKAMI O WYŁĄCZENIE
- STREFA IZOLACYJNA

Spółdzielczość w Refektorium Poprawcy
Starego Państwa w Lubinie
Lublin dnia 18 III 1940.
na zapytanie

REGIONALNA DYREKCJA
PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO
WE WROCŁAWIU

Kierownik Referatu Pomiarów
miejscowości

PIONIERZY LUBIŃSCY 1945

8

NA ZACHÓD — rolniku

Planowo zorganizowanymi grupami i gromadami

RUSZAJMY na ZACHÓD!

Do swoich wsi i miast.

Po pracę i dostatek.

OBSADZENIE ZACHODNICH TERENÓW

TO PRZYSZŁY DOBROBYT I POTĘGA
P O L S K I

OBOWIĄZKIEM OBYWATELA
poznać bogactwa ziem zachodnich

9

polski!

Ekspozycja przybliży historię migracji ludności w latach 1945–1960, koncentrując się na trzech grupach: mieszkańcach województw centralnych, ludności z Kresów oraz przesiedleńcach ukraińskich i łemkowskich.

Na Ziemiach Odzyskanych

**nad Odrą, Nisą i Bałtykiem – wykujemy
bogactwo, siłę i dobrobyt Polski**

**Kiedy chłop na Zachód jedzie—
Zapobiega wszelkiej biedzie!**

RAPORT

2) Do ak
zmi

Raport № 1

po wadzie defektu motoru do Lubina przybył
w sobotę dnia 5. V br. wieczorem.
Po manipacjach kontaktów z miejscowym starostą i
innych, najpierw na krótko dla personelu i
również dla nas, nadających się do superacji i
po wadzie obiektu fabryki kawy, historycznej i
konieczności do domu tego fizycznie jest miłośnik
i gwarant, magazynu, warstwy skwaraki, strajka, a po
3 dniach ukończenia fabryki, które mogą również stać
na magazynach, kaduczości i innych powołaniach
kaduczości, że najpierw rejonu należy do fabryki
wzrostu, która jest w stanie wzrosnąć była nie
wzrostu i jej obecność z powodu braku odpowiednich
magazyn nie można.

Wartość Lubina w naszym kraju jest znacząca (sprawozdanie)
porówna jednak wielkości tego kraju z tymi, które
są w Polsce i Rosji. - hidroelektryczna w ilości
około 600 MW, więc na przemyśle miasta w górnym
i domach najpierw starosty i wojewody jest
elektryczna a przed nami jest dynamizm
tutaj, gdyż wartość miasta i
a przed nami

(3)

4) Magaryi iklara w drukiu, kuiszcowej roklad p...
 was palupicelow, leu upongkowanie i kicewentary co-
 wanie, materialiam i przydatu ludzi
 5) Magaryi spoidsi i swieb, majdugey ty na naszye
 podrobie jest rowniec puer was palupicelow, i obecnie
 upstypicelow, do upongkowacia.

Lubin

Woc.
 re
 auca
 lici
 aito
 e
 2-
 t-
 chro-
 wa
 h
)
 75

Waz wiele semmyn, neony to kowal przyobacze, ktore
 mysl instrukcji materialu, magaryiowai i palupicelow.
 ymowoi tydz nie moia przyprawadnie p porocai
 ocuplatuego braku tyz roboczyd i srodkow transporto-
 pl.
 to ty tyz, robotnikoi, sprawe jest b. ciezka. Na Terenie
 warte robotnikoi Polakow nie ma wogole, tyzles jak
 troiniatem okoto 600 Niemcow, z ktorych nalezie
 o pldoluych jest do pracy. Reszta to slony i starzy.
 idinni tyzmi dysponuje starosta p. tam, na 115 osob
 wsiela kom. kraj. do robot w polu, pas reszta okoto
 robotnic, obstepuje porostate instytucji i miast.
 zerkowanie mlie). Dla was przyroda materialu
 kobiet i to nie rodzien, a p ty ilosci tyz roboczyd
 moia absolutnie niczego dokazac.
 wale jalsiego holnick srodka transporta
 nioi pracy tak w miastie
 tozega porocai

[illegible]

3) Clgicelnic

Zabłąd reperacyjny motorowy
Allegoramus

Witru (zajęty nasaciu przez forielon)

Wszystkie te przydatki porządku komplementu
 unydrzenia - należy je koniecznie przetrzeć, zwłaszcza
 czy i w miarę możliwości uruchomić.

4) Gonelnie w Oberaie

Jeśli chodzi o uruchomienie gonelii czy brod-
 malni nadmienia, że w porcie jest spalki wpa-
 szenia i ich wykonanie jest kwestią czasu i pełny
 ometu innych jeszcze faktach i zabłąd przemyślo-
 nych brzożyk na terenie powiatu z powodu braku
 danych nie mogą nic więcej przedsięwziąć.

poimowemik na portat Lubie

Fedorovici Luan

PIONIERZY LUBIŃSCY 1945

14

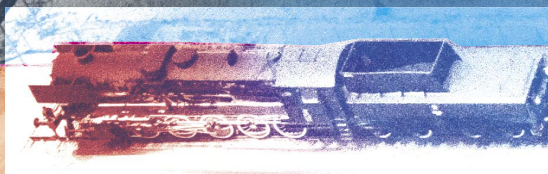

TEREN

Ekspozycja zlokalizowana jest na niewielkim, przylegającym do stacji kolejowej terenie. Można ją oglądać przez cały rok, 24 godziny na dobę. Na noc zamykana jest jedynie jej część.

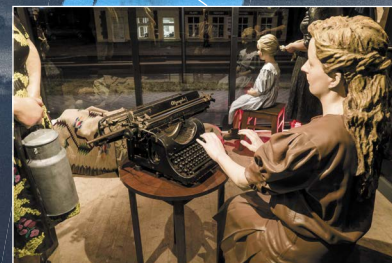
PIONIERZY LUBIŃSCY 1945

16

Otwarta przestrzeń z ekspozycją sprawia, że jest ona widoczna nie tylko dla przechodniów, ale także dla podróżujących koleją. Szczególnie atrakcyjnie prezentuje się nocą, gdyż jest efektownie oświetlona.

PIONIERZY LUBIŃSCY 1945

18

LOKOMOTYWA

19

Najważniejszym eksponatem wystawy jest zabytkowa lokomotywa Ty2 o numerze bocznym 22 z tendrem, którą Muzeum Historyczne zakupiło w 2018 roku. Po niemal dwuletnim remoncie, przeprowadzonym przez pracowników Pol-Miedź Trans, w nocy z 3 na 4 grudnia 2021 roku parowóz został włączony do ekspozycji.

Koordynacja transportu: Grzegorz Polewczyk

Zespół techniczny: Janusz Ogórkiewicz,
Krzysztof Koszewski, Andrzej Kobza, Jakub Łobodziński

PIONIERZY LUBIŃSCY 1945

20

Lokomotywa Ty2-22

renowacja i transport do Lubina

Pod koniec 2017 roku lokomotywa zakupiła gmina miejska Lubin, a 28 marca 2018 roku przewieziono ją do Polkowic na renowację.

Po zakończeniu prac stanęła obok stacji Lubin jako element prezentowanej wystawy.

Ze względów bezpieczeństwa
zdecydowano, że transport
lokomotywy odbędzie się w nocy.
Ruch jest wówczas mniejszy,
co daje większą swobodę przy
realizacji tak wymagającego
i skomplikowanego
przedsięwzięcia.

Transport poprzedzony został licznymi działaniami organizacyjnymi, które miały na celu sprawną realizację całego procesu.

Lokomotywa Ty2-22

rys historyczny

Parowóz Ty2-22, o numerze fabrycznym 26943, został wyprodukowany w listopadzie 1942 roku przez Henschel-Sohn w Kassel jako oszczędnościowa wersja wojennej serii 52. Początkowo planowany był jako 50 3063, lecz po ukończeniu otrzymał oznaczenie 52 025 i trafił do Reichsbahndirection Posen – jednej z głównych dykcji Kolei Rzeszy obsługujących tę serię. Nie był 25. egzemplarzem – numeracja opierała się na przydziale zakładowym (łącznie wyprodukowano 1197 sztuk), a jego produkcja przypadła na drugi kwartał wdrażania serii. Z ponad 350 zachowanych lokomotyw serii 52, Ty2-22 należy do czterech najstarszych.

W czasie II wojny światowej prawdopodobnie obsługiwał transporty wojskowe na wschód, z dala od frontu – nowe jednostki nie trafiły bezpośrednio w strefę walk.

W 1945 roku, jako zdobycz wojenna, został wcielony do Armii Radzieckiej pod oznaczeniem T-52 025 i prowadził pociągi na liniach wschód-zachód. Po zakończeniu działań zbrojnych rozpoczęło przejmowanie tego typu lokomotyw przez polskich kolejarzy.

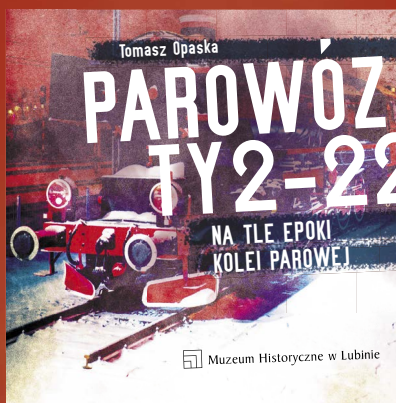
W grudniu 1945 roku rozpoczął służbę w Rybniku jako 52-025 (według polskiego oznaczenia z kreską). Po zmianie systemu nazewnictwa na Ty2-22 pozostał w tej samej jednostce, z krótkimi epizodami w Raciborzu i Orzeszu. W 1961 roku, po naprawie głównej, trafił do Pity, później był delegowany do Kostrzyna, a następnie pracował w Wolsztynie, skąd wysyłano go m.in. do Miedzyrzecza i Zielonej Góry. Po kolejnej naprawie kotła skierowano go do Leszna, a jego miejscem pracy została pomocnicza parowozownia w Głogowie. Od 1 października 1975 roku lokomotywa przeszła pod Dolnośląską Dyрекcję Okręgową PKP we Wrocławiu, gdzie służyła do końca eksploatacji. Zmiana

ta była wynikiem reorganizacji kolei i przypisania Głogowa do województwa wrocławskiego. Na przełomie 1983/1984 roku trafiła do Oleśnicy, a później do Gądowa i Brochowa. Służbę zakończyła 5 marca 1991 roku.

Lokomotywy wycofywano z eksploatacji z powodu kosztownych napraw, których nie planowano z uwagi na spadek zapotrzebowania i trudności gospodarcze. Kasacje przebiegały zgodnie z planem zarządów trakcji.

Według przepisów, lokomotywa wymagała cyklicznych remontów – kocioł co sześć lat przechodził naprawę główną, a co osiemnaści lat wymagał wymiany skrzyni ogniowej. Ty2-22 w ciągu blisko pięćdziesięciu lat eksploatacji miał aż siedem różnych kotłów; obecny, nr 13109, został wyprodukowany w 1943 roku w BMA6 Wildau. Zmieniał też tendry – znane numery to 747, 166 i 16, wszystkie typu 32D43.

Po formalnej kasacji przez kilka lat stał na bocznicy, oczekując złomowania. Udało mu się jej uniknąć dzięki specyfice lokalizacji i niewielkiemu zainteresowaniu złomiarzy. W 1997 roku został przetransportowany na nieczynną stację Wrocław Świebodzki, gdzie przebywał ponad dwadzieścia lat, pełniąc funkcję dekoracyjną dla planowanego mini-skansenu. Choć był dwukrotnie malowany, wandalizm i upływ czasu pogarszały jego stan.

- Publikacja przedstawia szczegółową historię zabytkowej lokomotywy.
Autor tekstu: Tomasz Opaska

Biblioteka Cyfrowa
Zagłębia Miedziowego
www.bibliotekamiedziowa.pl

Biblioteka Cyfrowa Zagłębia Miedziowego

PIONIERZY LUBIŃSCY 1945

28

PIONIERZY LUBIŃSCY 1945

30

WAGONY

Oprócz zabytkowej lokomotywy z tendrem, równoległe do ulicy Kolejowej na terenie wystawy postawione zostały cztery wagony, w których zaaranżowano ekspozycje tematyczne.

PIONIERZY LUBIŃSCY 1945

32

W dwóch przeszklonych wagonach przygotowano sceny z życia codziennego osiedleńców przybyłych do Lubina. Dla zwiedzających zainstalowane zostały metalowe platformy ze schodami, aby swobodnie oglądać środek wagonów.

PIONIERZY LUBIŃSCY 1945

34

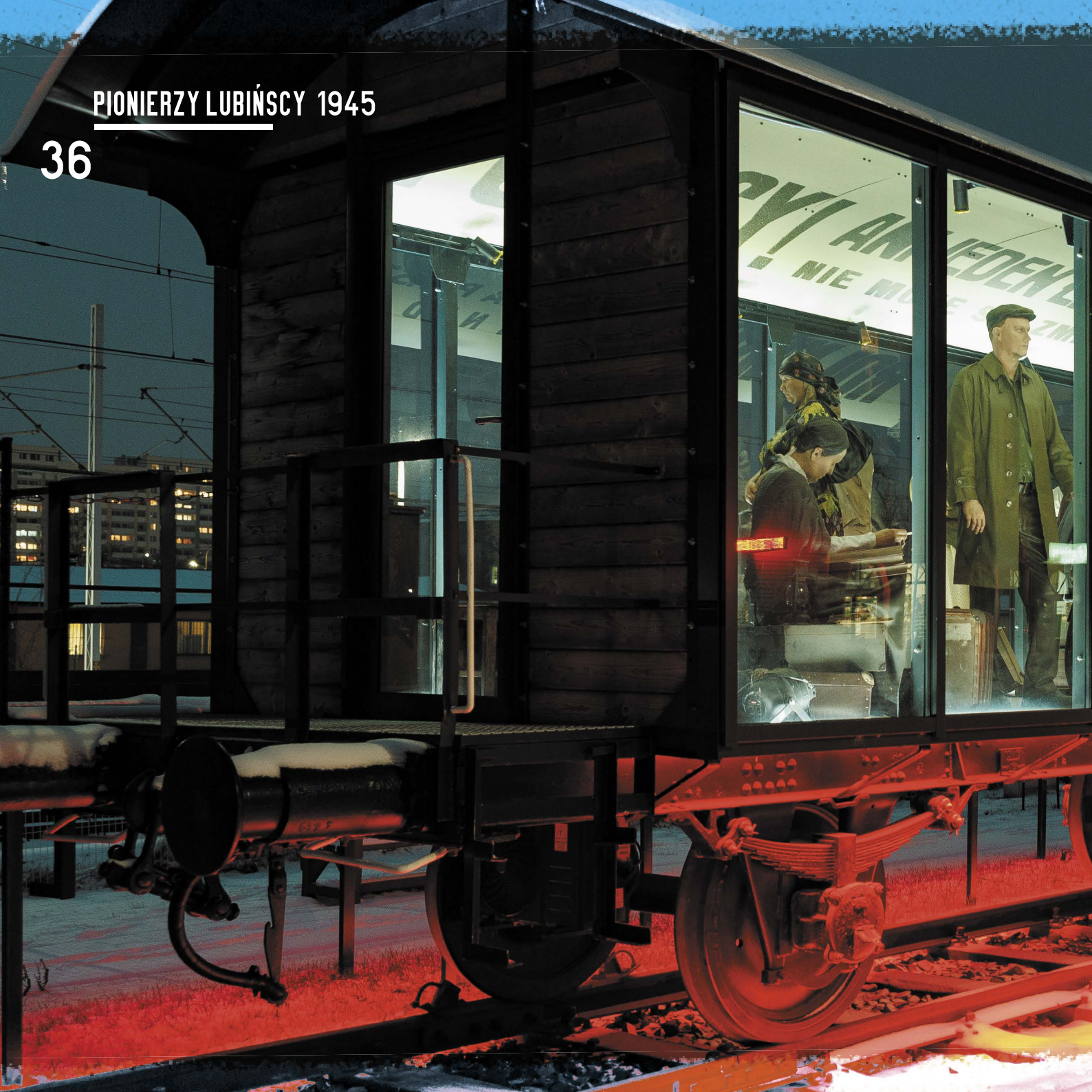
Prace nad scenografią wystawy
trwały do wiosny 2022 roku,
obejmując także przestrzeń wokół
wagonów.

PIONIERZY LUBIŃSCY 1945

36

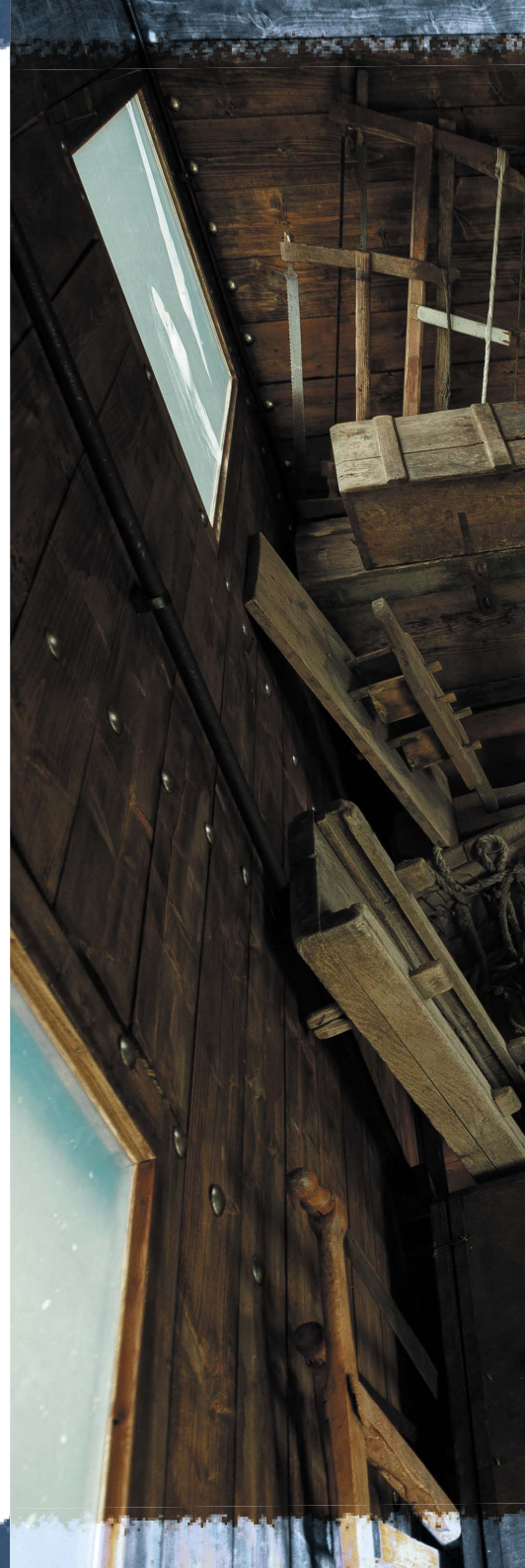
Realizm przedstawionych scen potęgują figury
wykonane w technologii 3D w skali 1:1.

PIONIERZY LUBIŃSCY 1945

40

Zabudowane wagony kryją ekspozycje ukazujące trudy transportu i podróży.

W role pionierów wcielili się pracownicy Muzeum Historycznego i ich rodziny.

PIONIERZY LUBIŃSCY 1945

42

Możliwość wejścia do wagonów
drewnianych istnieje w ciągu dnia,
na noc ze względów bezpieczeństwa
są zamykane.

► Nawet w trudnych warunkach starano się zachować namiastkę normalności – dzieci zakładały piżamy do snu, kładąc się na prowizorycznych łózkach.

- Podczas przesiedlenia pakowano nie tylko przedmioty pierwszej potrzeby, lecz także rodzinne pamiątki i święte obrazki – symbole wiary, pamięci i tożsamości.

PIONIERZY LUBINSKY 1945

46

**Materiał filmowy
wyświetlany
na ekranach przedstawia
nagrania scen
z życia pionierów,
w które wcielili się również
pracownicy muzeum.**

PIONIERZY LUBIŃSCY 1945

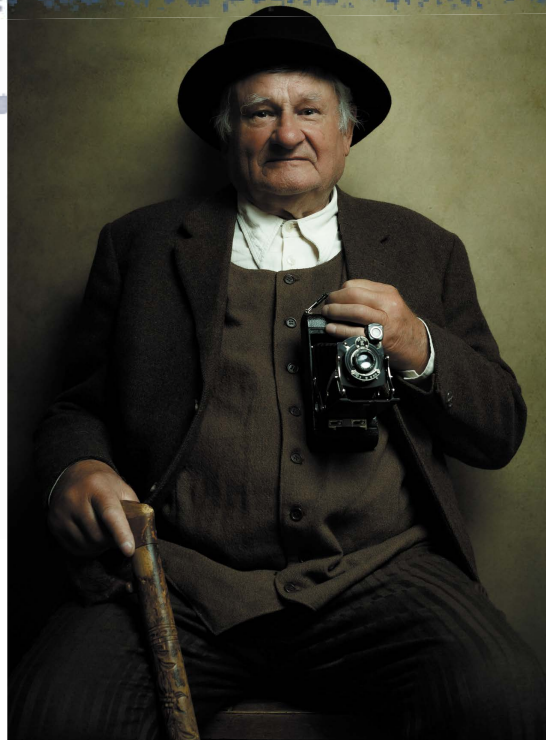
FIGURY 3D

Zastosowana technologia umożliwiła uchwycenie z niezwykłą precyzją cech twarzy, postawy, a nawet detali ubioru. Łącznie wykonano ponad 50 postaci, które odwzorowują przybyłych do miasta w latach 1945–1960 osiedleńców.

Sesja zdjęciowa

Proces tworzenia figur rozpoczął się od sesji zdjęciowej, która stanowiła punkt wyjścia dla dalszych działań. Była to faza przygotowawcza, podczas której starannie dobierano stroje, rekwizyty i atrybuty.

W sesji uczestniczyły przedstawicielki i przedstawiciele czterech pokoleń, inspirowani różnorodnymi źródłami. Ich obecność miała na celu ukazanie przekroju całego społeczeństwa – ponieważ przesiedlenia dotyczyły wszystkich, niezależnie od wieku czy pochodzenia.

Skanowanie postaci

Proces skanowania odbył się w lubińskim ratuszu. Pierwszym etapem było ustawienie modelu w odpowiednio dobranym stroju oraz wcześniej zaplanowanej pozie. Następnie, przy użyciu kamery i czujników optycznych, dokonano jednoczesnego zapisu sylwetki z różnych perspektyw, co pozwoliło na uzyskanie cyfrowego – trójwymiarowego modelu postaci.

Skany zostały wykonane przez firmę 3D Master, specjalizującą się w zaawansowanych technologiach skanowania 3D. Technologie te znajdują szerokie zastosowanie w muzealnictwie, umożliwiając cyfrowe odwzorowanie cennych eksponatów. Dzięki precyzyjnym skanerom 3D możliwe jest tworzenie wysokiej jakości modeli, które wspierają działania konserwatorskie, wirtualne wystawy oraz projekty edukacyjne.

Innowacyjne podejście firmy 3D Master pozwala muzeom na zachowanie dziedzictwa kulturowego w formie cyfrowej, co znacząco ułatwia dostęp do zbiorów na całym świecie.

Za wykonanie figur odpowiada firma Monkeyfab, specjalizująca się w tworzeniu spektakularnych, niestandardowych projektów wystawienniczych dla muzeów, obiektów architektonicznych, instalacji artystycznych i designu.

Zajmuje się projektowaniem oraz produkcją wielkogabarytowych rzeźb, ekspozycji targowych i precyzyjnych prototypów, łącząc nowoczesne technologie – takie jak druk 3D, obróbka CNC czy ciecie laserowe – z klasycznymi technikami rzeźbiarskimi i malarskimi.

Monkeyfab realizuje nawet najbardziej ambitne koncepcje z niezwykłą dbałością o szczegóły, imponując zarówno tempem pracy, jak i rozmachem projektów.

Utworzony plik posłużył do wydruku 3D, w wyniku, którego powstała fizyczna figura. W kolejnym etapie została ona ręcznie pomalowana na podstawie wcześniej wykonanej fotografii oraz szczegółowego opisu.

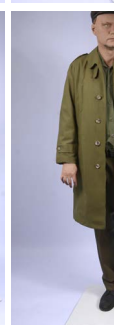
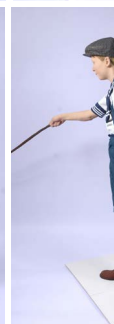
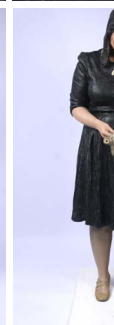
► Wydrukowane figury zostały pokryte szarym podkładem, który stanowił bazę do malowania ubrania

- Malowanie artystyczne figur było kolejnym etapem powstawania ekspozycji

- Odwzorowanie detali twarzy, rąk, tkanin i przedmiotów codziennego użytku sprawiło, że rzeźby stały się wierną kopią zeskanowanych osób

► Figury gotowe
do aranżacji
scenek
tematycznych

PIONIERZY LUBIŃSCY 1945

60

EKSPONATY

Do aranżacji wagonów wykorzystano
eksponaty przez lata zbierane
i gromadzone przez Franciszka Burdzego.

**Lista darczyńców eksponatów przywiezionych
z Łukowca Wiszniowskiego i Łukowca Żurowskiego
(powiat Rohatyn, województwo stanisławowskie).**

Bak Kazimierz - Brunów
Burdzy Józefa - Lipnica
Burdzy Marek - Mieczków
Chmielowiec Andrzej - Brunów
Chrzastek Anna - Łażany
Czeryba Beata - Stary Dwór
Drozd Edward - Szklary Dolne
Drozd Tadeusz - Brunów
Furtak Kazimierz - Lubin
Godek Henryk - Brunów
Iwanicka Wistawa - Osiek pod Środą Śląską
Janusz Kazimierz - Szklary Dolne
Janusz Wojciech - Szklary Dolne
Kajewska Danuta - Lubin
Kachel Czesław - Jenkowice
Kalisz Marek - Wichrów

Kaczmarek Barbara – Żmigród
Kaleta Sylwia – Brunów
Kisielewicz Jan – Szklary Dolne
Kowal Marian – Wały
Kozacz Alicja i Ryszard – Brunów
Koziot Lucyna – Lubin
Krawiec Józef – Pogorzelska
Kryciński Kazimierz – Zabłoto
Kudłacz Jan – Wichrów
Kulczyński Zenon – Brunów
Kureń Sylwia – Brunów
Łukawski Jan – Wały
Maik Andrzej – Brunów
Maciąg Adolf ks. – Żmigród
Malec Tadeusz – Chomiąza
Miskiewicz Renata – Osiek
Mokosiej Wanda – Stare Bogaczowice
Mokrzycki Józef – Wykroty
Muchorowska Stanisława – Wichrów
Opaliński Stanisław – Parchów
Odrawąż Józef – Stary Dwór
Ozga Józef – Osiek

Paczkowski Kazimierz – Brunów
Paterak Antoni – Brunów
Ptak Kazimiera – Kruków
Puzio Mieczysław – Lasowice
Rostkowski Mieczysław – Zabłoto
Sendyka Kazimierz – Stup
Sznajdrowski Krzysztof – Lipnica
Stadnik Józef – Mieczków
Szkolnicka Emil – Szklary Dolne
Szoł Edward – Brunów
Szulak Józefa – Stary Dwór
Szulc Aleksander – Wały
Szulc Janina – Stary Dwór
Targosz Józef – Jenkowice
Wal Ludwik – Brunów
Wardach Marta – Lubin
Watrás Kaziemiarz – Stary Dwór
Wawruch Elżbieta – Brunów
Wiśniewska Kazimiera – Lubin
Woś Karol – Lubin
Ziobro Genowefa – Wichrów

1

2

3

- ▶ 1. Strug drewniany - ręczne narzędzie do obróbki skrawaniem drewna
- 2. Tara, tarka do prania - narzędzie wykorzystywane do prania odzieży
- 3. Cyrkiel - narzędzie kreślarskie, służy do rysowania okręgów i wymierzania odcinków

4

► 4. Brzytwa - narzędzie używane kiedyś powszechnie (obecnie sporadycznie) do golenia

5. Łyżeczka srebrna do herbaty

6. Lampa naftowa - rodzaj lampy, emitującej światło poprzez spalanie nafty

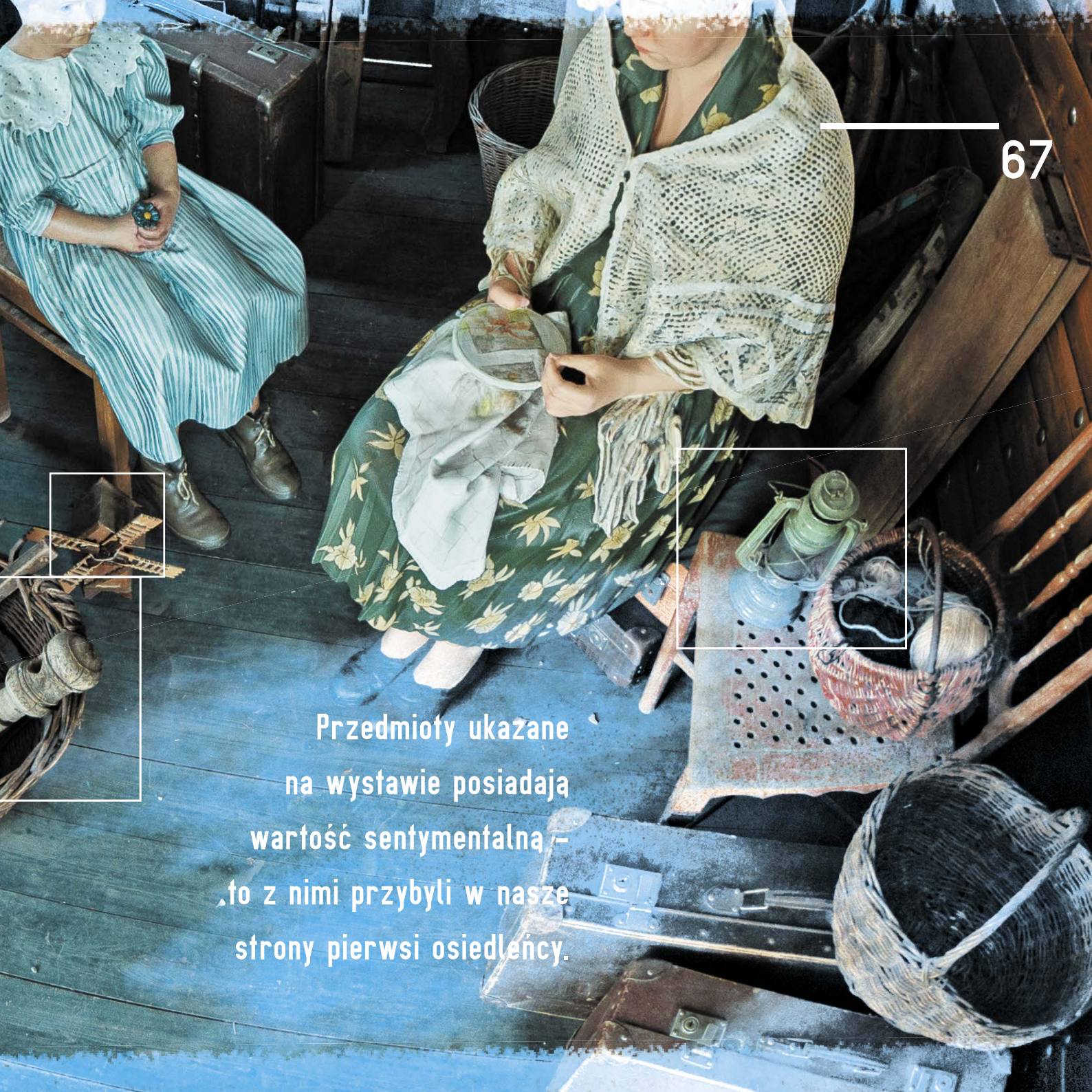
5

6

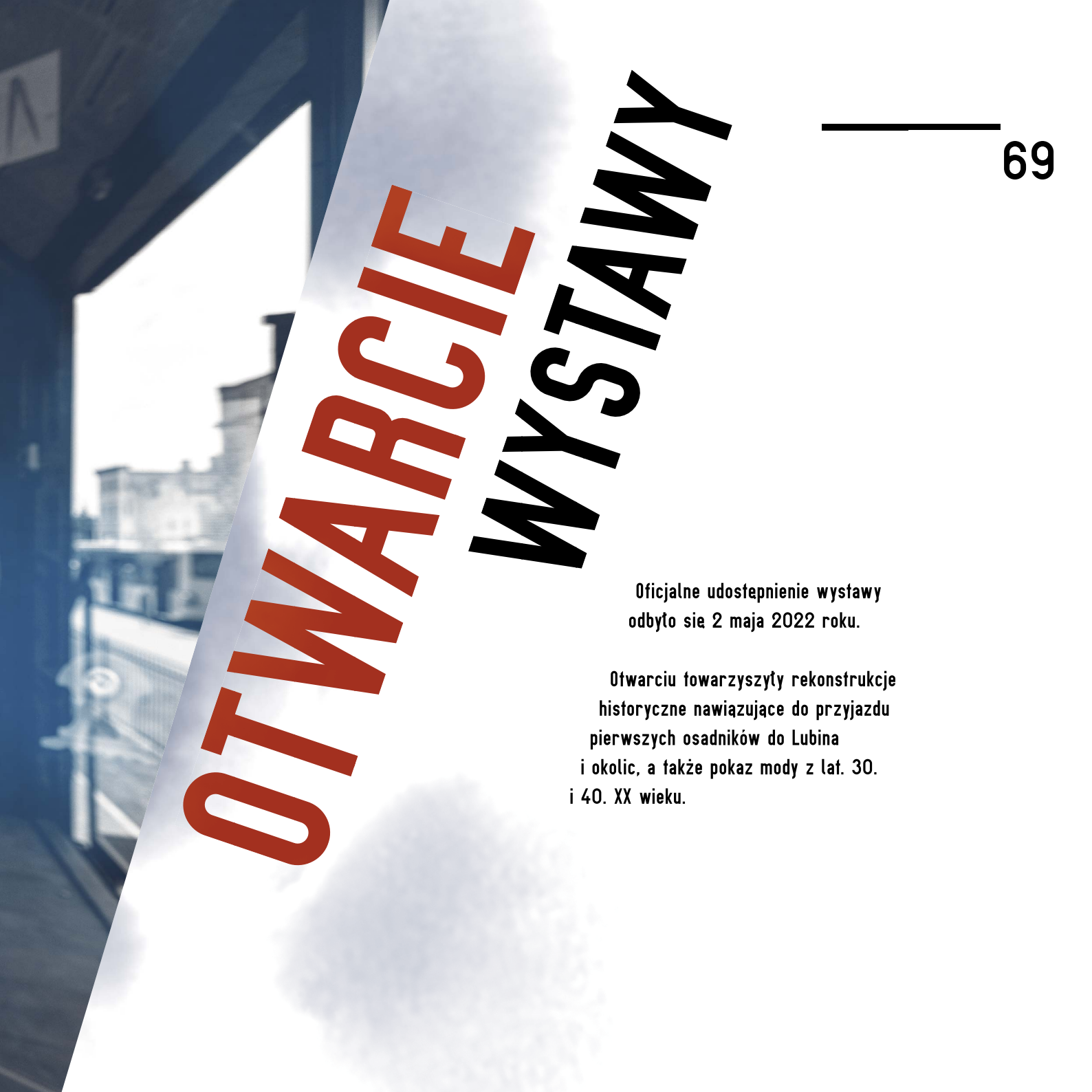

Przedmioty ukazane
na wystawie posiadają
wartość sentymentalną –
to z nimi przybyli w nasze
strony pierwsi osiedleńcy.

PIONIERZY LUBIŃSCY 1945

68

OTWARCIE WYSTAWY

Oficjalne udostępnienie wystawy
odbyło się 2 maja 2022 roku.

Otwarcu towarzyszyły rekonstrukcje
historyczne nawiązujące do przyjazdu
pierwszych osadników do Lubina
i okolic, a także pokaz mody z lat. 30.
i 40. XX wieku.

PIONIERZY LUBIŃSCY 1945

70

► Podczas otwarcia wystawy pracownicy muzeum ponownie wcielili się w postaci pierwszych osiedleńców.

PIONIER Wzrost: ...
Dziennik Dolnośląski

Od swydstwa do swydstwa...

LUBIN

PIONIERZY LUBIŃSCY 1945

72

LUBIN LEGNICKI
LUBIN LIGNICKI
LÜBEN

Po II wojnie światowej z Lubina i okolic stopniowo wysiedlani są mieszkający tu Niemcy, a z różnych stron przybywa ludność polska. W 1949 r. kościół Najśw. Maryi Panny przejmują wyznawcy prawosławia, którzy stanowią spory odsetek przybytej ludności. Budynek kościelny jest w marnym stanie, częściowo zniszczony i zdewastowany. W 1951 r. prawosławni otrzymują od władz inne miejsce kultu, a tzw. *duży kościół* staje się bezużyteczny i podlega dalszej dewastacji. W 1958 r. troska o kościół Najśw. Maryi Panny zostaje zlecona młodemu duszpasterzowi parafii Najśw. Serca P. Jezusa. We współpracy z parafianami zabezpiecza on obiekt kościelny i stara się o wszystko tak, aby nie stał na byto w tym miejscu. W 1959 r. kościół poświęcono na parafię Najśw. Maryi Panny i poświęcono na parafię Najśw. Maryi Panny i poświęcono na parafię Najśw. Maryi Panny dnia 20.12.1959 r.

PIONIERZY LUBIŃSCY 1945

74

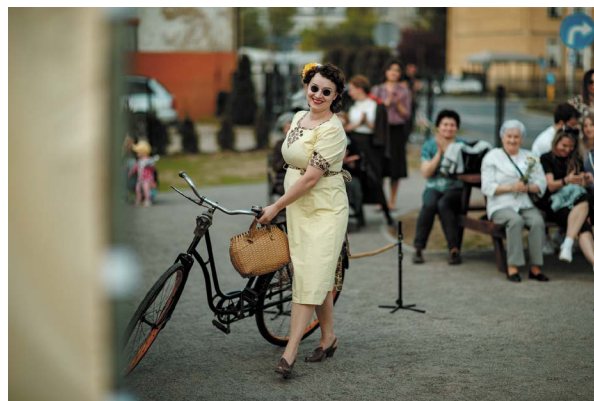

Otwarcie wystawy *Pionierzy lubińscy 1945*, 2 maja 2022 roku

PIONIERZY LUBIŃSCY 1945

76

- Za przygotowanie i realizację pokazu mody odpowiadało Stowarzyszenie Rowery Zabytkowe Zabrze.

MAPA FOTOSY

Wielkoformatowa mapa ilustrująca
przesiedlenia ludności polskiej w latach
1944–1946. Zawiera także plany akcji
uwłaszczeniowych prowadzonych w Lubinie
oraz okolicznych miejscowościach.
Pozwala zwiedzającym zrozumieć skalę
i kierunki powojennych migracji.

PIONIERZY LUBIŃSCY 1945

80

Wystawę dopełniają fotografie z filmów **Prawo i pieść** (1964) w reżyserii Jerzego Hoffmana i Edwarda Skórczewskiego oraz **Sami swoi** (1967) w reżyserii Sylwestra Chęcińskiego, które podejmują tematykę migracji i osadnictwa w polskiej kinematografii. Obie ekspozycje to stałe elementy wystawy.

PIONIERZY LUBIŃSCY 1945

82

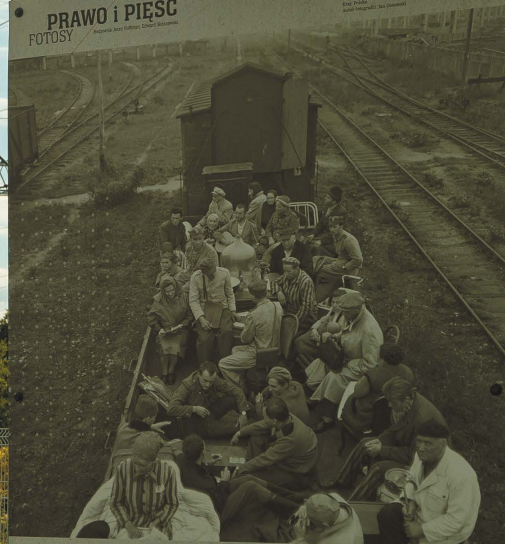
Prawo i pieść – fotosy to pięć przestrzennych konstrukcji wystawienniczych, z których każda składa się z dwóch plansz. Prezentowane na nich fotografie ukazują powojenną rzeczywistość w Polsce oraz losy głównego bohatera filmu.

PRAWO I PIĘŚĆ

FOTOSY

Muzeum
Historii
w Lubinie

PIONIERZY LUBIŃSCY 1945

84

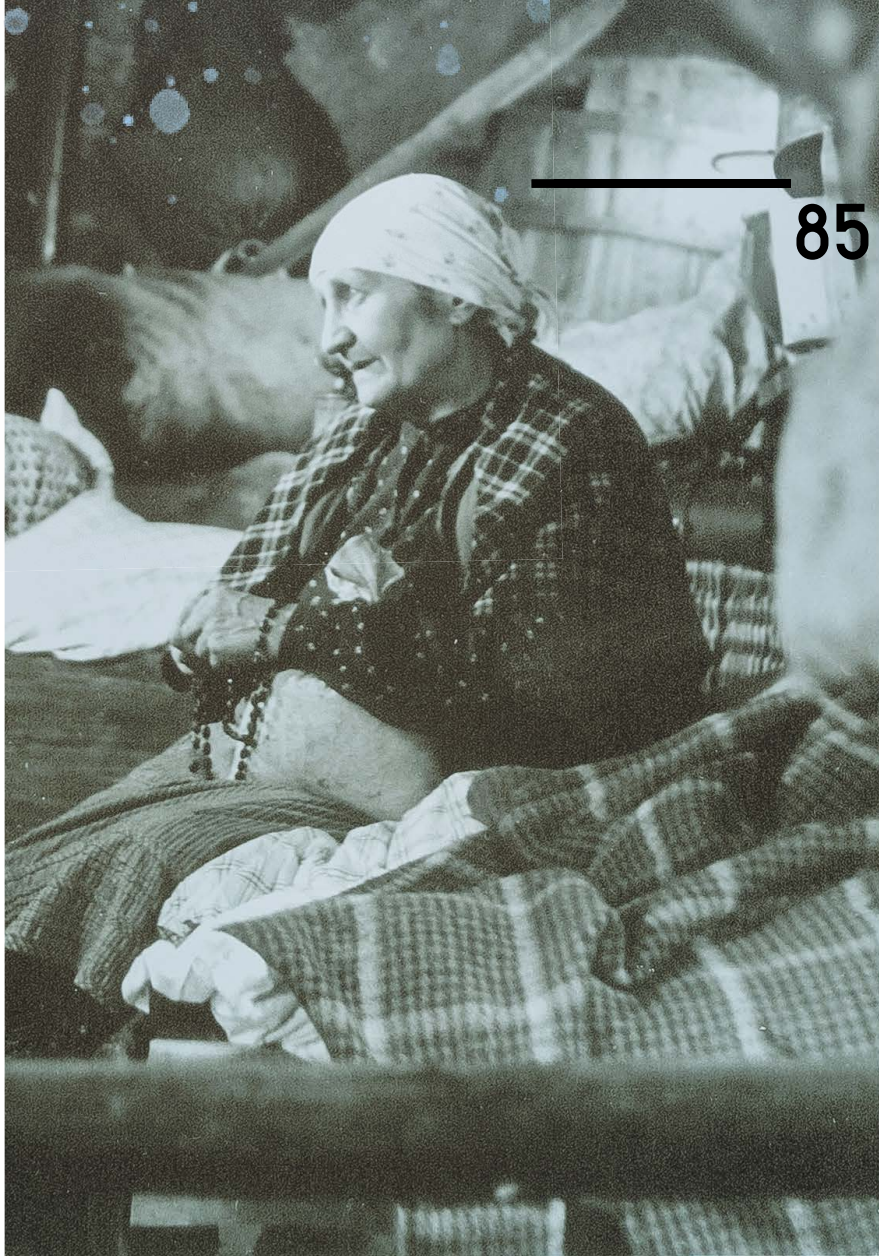
Muzeum Historyczne w Lubinie

„Sami Swoi” na fotosach

Zdjęcia z filmu **Sami swoi** przedstawiają sceny z udziałem bohaterów – członków dwóch skłóconych rodzin, które po zakończeniu wojny zostały przesiedlone z Kresów Wschodnich na Ziemię Odzyskane.

Starannie dobrane kadry filmowe, opatrzone są opisem fabuły oraz informacjami o obsadzie aktorskiej.

PIONIERZY LUBIŃSCY 1945

86

Fotografie z obu produkcji pochodzą
z zasobów FilMOTEKI Narodowej -
Instytutu Audiowizualnego.

na
fotosach

Reżyseria – Chęciński Sylwester
Rok – 1967
Kraj – Polska
Rodzaj – fabularny
Format – kinowy
Kolor filmu – czarno-biały
Gatunek – komedia

Muzeum Historyczne w Lubinie